

ลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร¹

Linguistic characteristics of characters' names in Khmer Novels

อรรรรณ บุญยฤทธิ์²

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “ลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะต่างๆ ทางภาษา ที่ปรากฏในชื่อตัวละครจำนวน 557 ชื่อ จากนวนิยายเขมรจำนวน 30 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรมี 1 – 4 พยางค์ บางชื่อพบในนวนิยายหลายเรื่อง แสดงว่าชื่อเหล่านี้ น่าจะมีใช้อยู่ทั่วไปในสังคมเขมรด้วย ชื่อส่วนใหญ่เป็นคำภาษาเขมร และคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต มีส่วนน้อยที่เป็นคำยืมภาษาไทย ภาษาตะวันตก หรือภาษาอื่นๆ จากการศึกษารื่องความหมาย ชื่อที่เป็นคำภาษาเขมรสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว คือเป็นคำกริยา ชื่อสัตว์ ชื่อพืช คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน คำขยาย คำ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง ลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพระมหากวีศักดิ์ วาปีกุลเศรษฐ์ เปรียญธรรม 9 ประโยค พระอาจารย์สอนวิชาบาลีจากวัดสามพระยา นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออกที่กรุณาให้คำแนะนำในการพิจารณาชื่อตัวละครที่มีความเชื่อมโยงกับศัพท์ในภาษาบาลีสันสกฤต ทั้งการช่วยค้นข้อมูลคำศัพท์และช่วยตรวจสอบการอธิบายความ อย่างไรก็ตาม หากมีข้อผิดพลาดในบทความนี้ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

อุทาน ส่วนชื่อที่บ่งบอกถึงความเป็นคนในรูปแบบต่างๆ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ความดีงาม มักเป็นคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต

ผลการวิจัยเรื่องลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรช่วยให้มีความรู้เกี่ยวกับชื่อตัวละคร ซึ่งเป็นตัวแทนของคนเขมรโดยทั่วไป และช่วยให้เห็นว่าการใช้ภาษาในชื่อของคนเขมรมีลักษณะคล้ายคลึงกับการใช้ภาษาในชื่อคนในภาษาไทย และภาษาอื่นๆ ในเอเชียอาคเนย์

คำสำคัญ: ลักษณะภาษา ชื่อ ภาษาเขมร

Abstract

The research entitled “Linguistic Characteristics of Characters’ Names in Khmer Novels” aims to analyse linguistic characteristics of 557 characters’ names in 30 Khmer novels. The research found that the number of syllables in characters’ names ranges from one to four syllables. In addition, some of them can be found in many novels. This may indicate how general names are used in Khmer society. Most characters’ names are either Khmer words or words loaned from Pali and/or Sanskrit. A small number of Thai, Chinese, Western or other languages’ loanwords are also found. The study of the meaning of the characters’ names identifies that most Khmer words are associated with the environment surrounding Khmer people. These names can be verbs or nouns concerning tools, animals, or plants, modifier words, and exclamation words while names loaned from Pali and/or Sanskrit are mostly words identifying types of human, natural environment, good virtue and wealth.

The results of this research contribute to the understanding of characters' names used in Khmer novels and this represents general names of Khmer people. The research results also indicate the similarities of linguistic characteristics in naming Khmer, Thai and other Southeast Asian people.

Keywords: linguistic characteristics, Names, Khmer

ความนำ

ภาษาเขมรเป็นภาษาประจำชาติของประเทศกัมพูชา และเป็นภาษาที่โดดเด่นภาษาหนึ่งของตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก ภาษาเขมรได้รับอิทธิพลด้านภาษาและวัฒนธรรมจากประเทศอินเดียและประเทศฝรั่งเศสหลายด้าน รวมทั้งในสมัยหลังๆ มีการหยิบยืมด้านภาษาและวัฒนธรรมจากประเทศไทยด้วย นวนิยายเขมรเป็นรูปแบบบันเทิงคดีหนึ่งที่ประเทศกัมพูชาได้รับมาจากตะวันตก เช่นเดียวกับประเทศไทย เบ็ญ บุค ซี (2003: 165 – 168) เห็นว่านอกจากอิทธิพลจากประเทศฝรั่งเศสและยุโรปแล้ว นิยายเขมรน่าจะได้รับอิทธิพลจากประเทศไทย จีน เวียดนาม และลาวด้วย

นวนิยายในภาษาเขมร เรียกว่า ប្រលោមលោក พจนานุกรมภาษาเขมรฉบับพุทธศาสนบัณฑิตย (ศุภสภาสบณิกฤ, 1967: 689)³ ให้ความหมาย ប្រលោមលោក ว่า เรื่องประโลมใจคน เป็นเรื่องที่ผู้แต่งจินตนาการ (และอาจเทียบเคียงจากเรื่องจริง) โดยไม่มีข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ในการเขียนอย่างชัดเจน ปัจจุบัน นวนิยายเขมรมีการพัฒนาอย่างมาก มีการเผยแพร่ทั้งในรูปแบบหนังสือหรือแบบออนไลน์ให้ผู้อ่าน

³ เลขหน้าอ้างอิงตามเลขหน้าอารบิกในพจนานุกรม ตรงกับเลขหน้า ๖๖๕ ของเลขเขมรที่เริ่มจากหน้าคำศัพท์ ក ในพจนานุกรม

เข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งมีการสแกนนวนิยายเก่าๆ ที่ตีพิมพ์เป็นภาษาเขมรหลายเรื่อง เผยแพร่ให้คนสามารถเข้าถึงออนไลน์ได้อีกด้วย

วรรณดา บัวเกิด (2529: 638) เสนอว่านวนิยายเป็นบันเทิงคดีประเภทหนึ่งที่มีการผูกเรื่องให้สมจริง แสดงเหตุการณ์ พฤติกรรมของตัวละครที่จำลองจากชีวิตจริงของมนุษย์ในสังคม แต่ใช้กลวิธีการแต่งให้ผู้อ่านเห็นว่าสมมติขึ้น สอดคล้องกับที่ตรีศิลป์ บุญขจร (2542: 5) และนักวิชาการด้านวรรณกรรมท่านอื่นๆ เห็นว่านวนิยายหรือวรรณกรรมมีความสัมพันธ์กับสังคมและเป็นภาพสะท้อนของสังคม (Arjun Dubey, 2013: 84 – 85, Shodhganga, 2019)

นวนิยายเขมรก็เช่นเดียวกับนวนิยายไทย สามารถสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมของประเทศกัมพูชาได้อย่างชัดเจน เช่น เมธี สัมภัก (2000) เขียนเรื่อง កម្រងផ្កាថ្មី: “พวงมาลัยดอกมะลิ” เพื่อสะท้อนสภาพสังคมช่วงหลังการปกครองของเขมรแดงที่เด็กบางกลุ่มต้องอยู่อย่างยากลำบาก ต้องทำงานหาเงินตอนกลางคืนเพื่อเป็นทุนการศึกษาและช่วยแม่ บางคนใช้วิธีหาเงินในทางลัด บางคนติดยาเสพติด ต้าถ่อง รัตติกาล (2008) เขียนเรื่อง បើផ្កាមានទឹក “ถ้าดอกไม้ได้น้ำ” เพื่อสะท้อนปัญหาเด็กขาดความอบอุ่น ติดเกม ติดโรคเอดส์ นวนิยายนอกจากจะสะท้อนความสมจริงของสภาพสังคมแล้ว ก็ยังสะท้อนเรื่องลักษณะภาษาด้วย กล่าวคือภาษาที่ใช้ในนวนิยายก็เป็นภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมของนักเขียนนวนิยายนั่นเอง

จากการศึกษาวรรณกรรมเขมรประเภทนวนิยาย ผู้วิจัยพบว่า ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรก็มีความน่าสนใจที่จะศึกษาลักษณะภาษา กล่าวคือ ชื่อของตัวละครเอกเช่นนางเอกหรือพระเอกในนวนิยายเขมร มักเป็นชื่อที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต และมีหลายพยางค์ ในขณะที่ชื่อตัวละครรอง แม้แต่ชื่อพ่อแม่ของตัวละครเอกมักเป็นชื่อที่มีพยางค์เดียว เช่นเรื่อง យប់ចន្ទទឹកម្ល៉ូ “คืนน้ำผึ้งพระจันทร์” (หิสร สุธะวิภา,

2006) ตัวละครเอกหญิงชื่อ กณฺฐาริทธิ์ /kaṅṅāarōt/⁴ มีสามพยางค์ ในขณะที่พยางค์เดียวว่า กณฺฑน /ṅiṅn/ เรื่อง บทละครเสสเรฐบศ “เทคนิคหารัก” (ชัย ยั่งยืน, 2007) ตัวละครเอกชายชื่อ ฌาริฏ /daarot/ แม่ชื่อ ฌึ: /mlih/

นอกจากนี้ เมื่อตรวจสอบความหมาย พบว่าชื่อตัวละครมีทั้งที่ปรากฏความหมายในพจนานุกรมภาษาเขมร⁵ เช่นชื่อ กณฺฐ /kamplōṅ/ “ปลากระดี” จากเรื่อง ฌบฏฐฐฐฐฐ “คืนน้ำผึ้งพระจันทร์” และชื่อที่ไม่พบความหมาย เช่นชื่อ ฌษ /caem/ จากเรื่อง ฌฐฐฐฐฐ “พวกนอกกฎหมายพนมระอาง” และเรื่อง ฌฐฐฐฐฐ “บุปผาชายแดน” และเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาชาวเขมร ได้ข้อมูลว่าคนเขมรบางคนไม่ได้สนใจเรื่องความหมายของชื่อเท่าใดนัก แม้ว่าตำราการตั้งชื่อของเขมรจะมีการระบุให้คำนึงถึงความหมายของชื่อในเวลาที่จะตั้งชื่อให้บุตรหลานก็ตาม (สุวิมล - บุษบง, 1972: ก - ช, สุวิมล, 2003) ประเด็นนี้น่าสนใจที่จะตรวจสอบว่านักเขียนเขมรที่แต่งงานวินยาคำนึงถึงความหมายในเวลาตั้งชื่อตัวละครของตนหรือไม่อย่างไร

จากการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับชื่อ พบว่ามีผู้ศึกษาเกี่ยวกับชื่อคนในภาษาไทยเป็นจำนวนมาก เริ่มจากงานวิจัยเรื่องการใช้ภาษาในการตั้งชื่อของคนไทยของสุภาพรรณ ฌ บางช้าง (2527) การศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย โดยวิรัชศิริวัฒน์นาวิณ (2544) การศึกษาเรื่องลักษณะภาษาที่แสดงความเปลี่ยนแปลงของ

⁴ ในการนำเสนอชื่อตัวละคร ผู้วิจัยจะนำเสนอชื่อด้วยอักษรเขมร และถ่ายทอดคำอ่านชื่อเป็นสัทอักษรในเครื่องหมาย /.../ เพื่อให้เห็นจำนวนพยางค์ของชื่อได้ง่ายขึ้น โดยสัทอักษรที่ใช้ประยุกต์จากระบบสัทอักษรภาษาเขมรในหนังสือ Cambodian System of Writing and Beginning Reader (Franklin E.Huffman, 1970) แล้วตรวจสอบการออกเสียงกับผู้บอกภาษาชาวเขมรอีกครั้ง

⁵ ผู้วิจัยยึดการแปลความหมายของชื่อตัวละครภาษาเขมรเป็นภาษาไทยจากพจนานุกรมเขมร - ไทย ฉบับทุนพระยาอนุমানราชชน เล่ม 1 - 5 เป็นหลัก ส่วนความหมายจากพจนานุกรมเขมรเล่มอื่นๆ ที่แสดงในบรรณานุกรม ผู้วิจัยแปลเป็นภาษาไทยเอง

ความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทย โดยสมชาย สำเนียงงาม (2545) งานวิจัยเกี่ยวกับการตั้งชื่อของคนไทยถิ่นต่างๆ เช่นงานวิจัยของ จรุงศรี มุลสวัสดิ์ (2535) เรื่องการใช้ภาษาในการตั้งชื่อของชาวล้านนา จังหวัดเชียงราย และงานวิจัยของนฤมล รัตน์อ่อน (2554) เรื่องความหมาย ความเชื่อ และค่านิยมที่สะท้อนจากการตั้งชื่อนักเรียน ตำบลท่าช้างคล้อ จังหวัดเลย ไม่เว้นแม้แต่การศึกษาชื่อเล่นของคนไทย เช่นบทความของนันทนา รมเกียรติ (2531) งานวิจัยของจริญญา ธรรมโชโต (2539) หม่อมหลวงจรัสวิไล จรุงุโรจน์ (2552) และปาจริย์ วิเชียรณัฏ (2557)

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเรื่องชื่อของกลุ่มคนชาติพันธุ์ต่างๆ เช่น บทความเรื่องวัฒนธรรมการตั้งชื่อและการเรียกชื่อของชาวเวียดนาม แปลโดยโสภณา ศรีจำปา (2529) การตั้งชื่อของชาวกะเหรี่ยงโป ของชมพูนุท โพธิ์ทองคำ (2541) บริบททางภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมของชื่อชาวมอญ: กรณีศึกษาชาวมอญ บ้านวังกะ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ของนริศรา โฉมศิริ (2547) การตั้งชื่อกับชาติพันธุ์กะเหรี่ยง บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ของคันธรส วิทยากิรมย์ (2554) แต่ยังไม่พบการศึกษาเรื่องชื่อของคนเขมร ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร แม้จะเป็นการเก็บข้อมูลจากนวนิยาย ก็น่าจะเสริมความรู้เกี่ยวกับเรื่องชื่อของกลุ่มคนชาติพันธุ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อีกกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่ง

ผู้วิจัยได้รวบรวมชื่อตัวละครจากนวนิยายเขมรเล่มที่มีการระบุชื่อตัวละครจำนวนไม่น้อยกว่า 10 ชื่อ จำนวน 30 เรื่อง โดยไม่ศึกษาชื่อตัวละครที่เป็นชื่อของราชวงศ์ ชื่อตัวละครในวรรณกรรมโบราณ ชื่อคนต่างชาติทั้งที่มีอยู่ในโลกจริงๆ หรือที่สร้างขึ้นในนวนิยาย ชื่อสัตว์ในนวนิยาย และเมื่อตัดชื่อตัวละครที่นวนิยาย 2 เรื่องขึ้นไปซ้ำกัน และชื่อย่อของตัวละครแล้ว ได้ชื่อตัวละครที่นำมาศึกษาจำนวน 557 ชื่อ เพื่อนำมาศึกษาลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร ใน 3 ประเด็น คือ 1) ลักษณะทางเสียงของชื่อ 2) การสร้างชื่อ 3) ความหมายของชื่อ

1) ลักษณะทางเสียงของชื่อ

ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรมีตั้งแต่พยางค์เดียวถึงสี่พยางค์ ชื่อตัวละครที่มีพยางค์เดียวมีทั้งสิ้น 254 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 45.60 ของชื่อตัวละครทั้งหมด ชื่อตัวละครที่มีพยางค์เดียวมีโครงสร้างพยางค์เป็น C(CV)(V)(C) คือ มีพยัญชนะต้นเดี่ยวหรือพยัญชนะต้นควบ 2 เสียง สระเดี่ยวหรือสระประสมสองส่วนจะเป็นเสียงสั้นหรือเสียงยาวก็ได้ และจะมีพยัญชนะสะกดหนึ่งตัวหรือไม่มีก็ได้ โดยชื่อตัวละครที่ไม่มีพยัญชนะสะกดจะมีสระเสียงยาวเท่านั้น

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ CVW เช่น

ดา /daa/ ติ /tii/ นี /nii/ มู /muu/

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ CCW เช่น

ฮา /khaa/ กรี /krii/ ฑู /thou/ เท /phee/

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ CVC เช่น

กอล /kol/ คง /kon/ ฌ็อย /ɲoy/ ติล /cət/

ตุ้ม /tum/ ริด /rit/ ส้ม /som/

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ CCVC เช่น

คราญ /kraŋ/ กรี /krih/ ขุท /khut/ ฌ็อง /crəŋ/

กัทรุ /phəəq/ มิ /mlih/ สุ่ม /stəəŋ/ ฌ็ี /srəy/

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ CVVC เช่น

เคิน /kein/ ฌู /cuən/ ฌอง /douŋ/ นาญ /naay/

เตป /teep/ บาน /baan/ ฌ็ียม /riəm/ ฌ็อม /saom/

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ CCVCV เช่น

เขม /kmaw/ ฌู /kruuc/ ฌ็อง /criəŋ/ ฌ็อง /preen/

ทรา /traaw/ ฌ็อง /thion/ ฌ็อง /phiəp/ ฌ็อง /sdaəŋ/

ทั้งนี้ ไม่พบชื่อที่มีพยัญชนะต้นควบสามตัวหรือที่มีโครงสร้างแบบ CCCVC หรือแบบ CCCVC

ชื่อตัวละครที่มีสองพยางค์มีจำนวน 231 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 41.47 พบทั้งที่เป็นโครงสร้างคำสองพยางค์แบบ minor disyllables ที่ประกอบด้วยพยางค์หน้าที่เป็นพยางค์รอง ไม่เน้นเสียง อาจมีโครงสร้างเป็น CV-, CrV-, CVN-, CrVN- และพยางค์หลังที่เน้นเสียง มีโครงสร้างเหมือนคำพยางค์เดียวแบบใดแบบหนึ่ง และโครงสร้างคำสองพยางค์แบบ major disyllables ที่ประกอบด้วยคำพยางค์เดียวสองคำมาประกอบกัน มีการลงเสียงหนักที่พยางค์สุดท้าย แต่พยางค์หน้าของคำสองพยางค์แบบ major disyllables มีการเน้นเสียงมากกว่าพยางค์รองในคำสองพยางค์แบบ minor disyllables (อรรรรณ บุญยฤทธิ์, 2562: 41 – 42)⁶

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ minor disyllables เช่น

กัฏญ /kampliəŋ/	อัมณร /amnaan/	ทรูมิ่ง /truyiŋ/
ปรุเสวี /prasəw/	ถฐี /pūənlī/	สมฤธ /samrac/

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีโครงสร้างแบบ major disyllables เช่น

คูณบ /koulaap/	เขธา /kheimaa/	คีรี /kiirii/
ณากรี /naakrii/	เทวิท /teewiə/	รันธันย่า /ranyaa/

ชื่อตัวละครที่มีสามพยางค์ขึ้นไปมีจำนวน 72 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12.93 ชื่อตัวละครที่มีสามพยางค์ขึ้นไปมีโครงสร้างของคำพยางค์เดียวและคำสองพยางค์

⁶ เป็นที่สังเกตว่าคำที่มีโครงสร้างแบบ minor disyllables มักเป็นคำสองพยางค์ของภาษาเขมรเอง ส่วนแบบ major disyllables มักเป็นคำยืม คำประสม หรือคำซ้อน สัทอักษรที่ใช้ในคำสองพยางค์แบบ minor disyllables จะไม่เน้นเสียงที่พยางค์หน้า เช่น ปรุเสวี /prasət/ ไมใช่ /praəsət/ ในขณะที่คำสองพยางค์แบบ major disyllables จะแสดงรูปสัทอักษรเต็ม เช่น อุกฤษ /qoqdam/ ไมใช่ /qodam/ บุษย /baatum/ ไมใช่ /batum/

ประกอบกัน โดยจะมีเสียงเน้นหนักที่พยางค์สุดท้าย เน้นเสียงรองที่พยางค์แรก และเป็นชื่อที่เป็นคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต

ตัวอย่างชื่อตัวละครที่มีสามพยางค์ขึ้นไปมีดังเช่น

กณฺเฑาะฏ /kaṅṅaārōṭ/

กิติคุณ /kitteqkun/

เข็ญฐ /kheimaqrān/

ธำหะ /thaawaqrēoq/

ณหิฐ /niəriirōṭ/

บุสฺยิตา /bohsiqbaa/

กณฺญาณี /kanlaqyaannōy/

มาณชิตฺฐา /miōliēcānda/

เร็ญฐ /rēoqsamōycan/

วิเสสสยฺยิตฺฐิ /wisaeshsambat/

ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรบางชื่อปรากฏซ้ำในนวนิยายหลายเรื่อง สะท้อนว่าชื่อเหล่านั้นน่าจะเป็นชื่อสามัญ ใช้กันทั่วไปในประเทศกัมพูชา ดังตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชาย กส /kaan/ เฌ็ท /chaət/ ชัมมึส /camraən/ สุซ /soq/ สัมณาน /samnaan/ ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศหญิง ฐึះ /mlih/ สฺรห /srah/ มาณ /miōliē/ รัมดูล /rumduəl/ ลัมหัง /lumqaan/

นอกจากนี้ ชื่อบางชื่อเป็นได้ทั้งชื่อตัวละครเพศชายและชื่อตัวละครเพศหญิง เช่น ฆเฎ /kmaw/ นาารี /naarii/ ฌญ /phallaa/ ภาต /phiəp/ สส /saan/ ประเด็นนี้สะท้อนว่าคนเขมรอาจไม่ได้เคร่งครัดเรื่องการแบ่งแยกชื่อเป็นชื่อของเพศชายหรือเพศหญิงมากนัก ซึ่งสัมพันธ์กับชื่อของคนลาวที่ไม่ได้สนใจว่าชื่อต้องใช้เฉพาะกับเพศชายหรือเพศหญิง (สาริสา อุ่นทานนท์, 2553: 95)

ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรมีการซ้ำเสียงพยางค์หน้าหรือพยัญชนะตัวหน้าของชื่อ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางเสียงของคนในครอบครัวด้วย โดยพบความสัมพันธ์ทางเสียงของชื่อพ้องกับชื่อลูก เช่น พ่อชื่อว่า ฌเฎ /piəlii/ ส่วนลูกชื่อ ฌญ /piəyuq/ และ ฌเฎชิตฺฐ /piəliisət/ ความสัมพันธ์ทางเสียงของชื่อแม่กับชื่อลูก เช่น แม่ชื่อ ฌารีดา /daariidaa/ และลูกชื่อ ฌารีนิ /daariinii/ และความสัมพันธ์

ทางเสียงของชื่อพี่น้อง เช่น เขฮา /kheimaa/ เขฮี /khaemaqrii/ และ เขฮีฐ
/kheimaqrən/

ความสัมพันธ์ทางเสียงของชื่อคนในครอบครัวเดียวกันเช่นนี้พบในการศึกษาชื่อคน ทั้งชื่อจริงของคนไทย เช่นในงานวิจัยของวิรัช ศิริวัฒนะนาวิน (2544) ไศลรัตน์ อิศระเสนีย์ (2546) สมชาย สำเนียงงาม (2545) และชื่อเล่นของคนไทย เช่น งานวิจัยของจริญญา ธรรมโชโต (2539) รวมทั้งชื่อของคนมอญในงานวิจัยของนริศรา โฉมศิริ (2547) และชื่อคนลาวในงานวิจัยของสาริสา อุ่นทานนท์ (2553)

นอกจากนี้ ยังพบการสร้างชื่อตัวละครที่แสดงความสัมพันธ์ทางเสียงของคนในครอบครัวลักษณะอื่นด้วย เช่น การเอาชื่อพ่อแม่มารวมกันเป็นชื่อลูก จากชื่อตัวละครที่เป็นลูกว่า ฌฎฐิฐิ /phallaarit/ ที่เกิดจากการนำส่วนหน้าของชื่อแม่ ฌฎฐิ /phallii/ มารวมกับส่วนหลังของชื่อพ่อ สุฉ่างริฐิ /soqphanrit/ และการย่อชื่อพ่อ จากชื่อพ่อ กุสณ /koqsal/ ที่มีสองพยางค์ และชื่อลูกา กุณ /kol/ ที่มีพยางค์เดียว มีการตัดส่วนกลางของชื่อพ่อ ทำให้ชื่อลูกมีเสียงพยัญชนะต้นและสระ /ko-/ เหมือนส่วนต้นของพยางค์หน้าของชื่อพ่อ และมีเสียงพยัญชนะสะกด เหมือนพยัญชนะสะกดของพยางค์ที่สองของชื่อพ่อ /l/ ทั้งนี้ ชื่อตัวละครในครอบครัวเดียวกันที่มีความสัมพันธ์ทางเสียงกันนั้นอาจเป็นชื่อที่มีความหมายทั้งหมดหรือไม่มีความหมายก็ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนวนิยายไม่ได้เคร่งครัดเรื่องความหมายของชื่อตัวละคร

ภาษาเขมรไม่มีการตั้งชื่อเล่นเหมือนภาษาไทย แต่ใช้การย่อชื่อบุคคล เพื่อความสะดวกในการสนทนา การย่อชื่อตัวละคร ส่วนใหญ่จะเป็นการย่อส่วนท้ายของชื่อเต็ม เช่นชื่อ ฌาฮีฐิ /thaawaqrit/ และชื่อ สุฉาเณต /soqphaanaet/ เรียกย่อโดยใช้พยางค์สุดท้ายเป็น ริฐิ /rit/ และ เณต /naet/ หรือ ฌาเณต /phaanaet/ การย่อชื่อโดยใช้พยางค์สุดท้ายนี้อาจเกิดเพราะภาษาเขมรมีการลงเสียงหนักที่พยางค์สุดท้ายของคำก็ได้ อย่างไรก็ตาม พบการย่อชื่อโดยใช้พยางค์หน้าด้วย เช่นชื่อ ยุตติกา /yuttiqkaa/ และชื่อ ฌาฮีฐิ /daariinii/ เรียกย่อโดยใช้ส่วนแรกเป็น ยุต /yut/ และ ฌาฮี /daarii/ ตามลำดับ

ฆาน	กาน	หึ	กถึย?	นาง	ถึย
mion	kaa	qoy	kaq tim	nion	tim
มี	เรื่อง	อะไร	คำนำหน้าชื่อ-ติม	นาง	ติม

ผู้ย
 claoy bɔŋqaoŋ kaay
 ตอบ น้อมตัว

“มีเรื่องอะไรหรือ ติม นางติมตอบพร้อมทั้งน้อมตัว” (อชฎาภิรมย์ หน้า 81 บรรทัดที่ 3)

คำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ อาจเขียนควบกับชื่อตัวละคร ในกรณีนี้ พยัญชนะต้นของชื่อตัวละครกลายเป็นตัวเชิงของคำนำหน้าชื่อ เช่น ชื่อตัวละครว่า ภา /waa/ มีการเขียนควบเป็น ภา /kwaa/ ดังแสดงในตัวอย่างที่ 3 การที่คำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ ปรากฏในภาษาเขียนเพียงรูปพยัญชนะต้น ก หรือปรากฏเขียนควบกับชื่อตัวละคร แสดงการไม่เน้นเสียงคำนำหน้าชื่อในภาษาพูด

นอกจากการเชื่อมรูปพยัญชนะ ก ของคำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ เข้ากับชื่อตัวละคร ภา /waa/ เป็น ภา /kwaa/ แล้ว ตัวอย่างที่ 3 ยังแสดงให้เห็นว่า ภา /kwaa/ สามารถมีคำนำหน้าชื่ออีกคำหนึ่งคือ ภา /qaa/ เกิดร่วมด้วย

3) หนึ้งเบ็ย ภาภา! ษยชฎาภิรมย์!

หนึ้ง	เบ็ย	ภา	ภา!	
qañ	dəŋ	haoy	qaa	kwaa
เข้า	รู้	แล้ว	คำนำหน้าชื่อ	คำนำหน้าชื่อ วา
ษย	ชฎา	ภิรมย์	!	
thaay	cəŋ	plioŋ	tiw	
ถอย	ไป	ทันที	ไป	

“เข้ารู้แล้ว วาถอยไปเลย (ลูก)” (เขษุมักบุตท หน้า 133 บรรทัดที่ 6)

คำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ ซึ่งมีรูปเป็นพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม ที่มีการกร่อนเหลือเพียงพยัญชนะต้น ก อาจเปลี่ยนรูปเป็น ฆ ซึ่งมีเสียงเป็นพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลมด้วย ดังตัวอย่างในชื่อตัวละครต่อไปนี้

4) ญើย! สัมผัสชฎาส และชฎ่งฉงเนะ ญើย็ตสีนสฎอฬ่สฎอฬ?

ญើย!	สัม	ชฎ	ชฎาส	สีน
------	-----	----	------	-----

nhaoy	samrae	douc	kyaan	niŋ
-------	--------	------	-------	-----

เอาเถอะ	คำๆ ต่างๆ	เหมือน	คำนำหน้าชื่อ ยาน	และ
---------	-----------	--------	------------------	-----

ชฎ่ง	ฉง	เนะ	ญើ	ย็ต	สีน	สฎอฬ่
kyanŋ	qaen	nih	twəɔ	mdəc	niŋ	skɔɔl

คำนำหน้าชื่อ ยง	เอง	นี้	ทำ	อย่างไร	จึง	รู้จัก
-----------------	-----	-----	----	---------	-----	--------

ญัฎอฬ?

rəŋkaqsaał

ไนท์คลับ

“เอาเถอะ คำๆ ต่างๆ (ไม่สวย) อย่างยานกับยงนี้ ไม่น่าจะรู้จักไนท์คลับ
หอรอก” (บฏะกเฮสเสฎบฏ หน้า 13 บรรทัดที่ 19)

5) ภาฎา ... ฉงคาสฎุฉฐยคฎึฉง?

ภา	ฎา ...	ฉง	คาส	ฎุฉฐ
----	--------	----	-----	------

qaa	kcio	qaen	kan	truŋ
-----	------	------	-----	------

คำนำหน้าชื่อ	คำนำหน้าชื่อ-ทเยีย	เอ็ง	ถือ	กรง
--------------	--------------------	------	-----	-----

ฎึ ยค ฎึฉง?

sqəy mɔɔk niŋ

อะไร มา คำเสริม

“เจ้าทเยีย (วิท-ทเยีย) เอ็งถือกรงอะไรมานะ” (สฎริก ใฎัฉง หน้า 82
บรรทัดที่ 6)

ตัวละครในตัวอย่างที่ 4 จากเรื่อง บฏะกเฮสเสฎบฏ ที่ชื่อ ยาน /yaan/ และ
ยง /yanŋ/ ในบทสนทนา นี้ มีคำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ นำหน้า นอกจากจะมีรูปและ
เสียงเชื่อมกันแล้ว ยังเกิดเสียงพ่นลม /h/ เชื่อมระหว่างคำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ และ
ชื่อตัวละครด้วย ผู้เขียนจึงสะกดชื่อเป็น ชฎาส /kyaan/ และ ชฎ่ง /kyanŋ/ ตามลำดับ
ในตัวอย่างที่ 5 จากเรื่อง สฎริก ใฎัฉง ตัวละครมีชื่อจริงว่า วิฎุ /wittyia/ วิท-ทเยีย
ในบทสนทนา ผู้พูดย่อชื่อโดยใช้พยางค์หลังเป็น /tyia/ และเกิดการทำให้เป็นเสียงที่

เพดานแข็ง (palatalization) คือเปลี่ยนให้เสียงพยัญชนะที่ปุ่มเหงือกและเพดานแข็ง /ty/ เป็นเสียงพยัญชนะที่เพดานแข็ง /c/ ประกอบกับการมีคำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ นำหน้า ที่ทำให้เกิดเสียงพ่นลม /h/ เชื่อมระหว่างคำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ และชื่อตัวละคร จึงทำให้มีการสะกดชื่อตัวละครนี้เป็นรูป ฎา /kcia/ ดังกล่าว นักเขียนนวนิยาย ในฐานะที่เป็นเจ้าของภาษาเขมร น่าจะต้องการแสดงถึงการมีเสียงพ่นลมเชื่อม จึงใช้รูป อ แทนรูป ฑ หรืออีกนัยหนึ่ง นักเขียนที่ต้องการบันทึกลักษณะทางเสียงตามที่เป็นจริงในภาษาพูด ก็จะสะกดชื่อที่มีคำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ และชื่อตัวละครในรูปแบบต่างๆ ตามที่ปรากฏในนวนิยาย ทั้งนี้ สันนิษฐานว่า ฎา /kwaa/ ที่เกิดจากคำนำหน้าชื่อ ก /kaa/ ร่วมกับพยัญชนะต้นของชื่อตัวละคร វ /w/ ก็อาจจะสะกดเป็น ฎ ได้ด้วย เนื่องจากเป็นเสียงพยัญชนะอ่อนเหมือนกับ យ /y/ (ดู อรรถธรณ บุญฤทธิ, 2562: 22 – 23) การแปรรูปการสะกดคำนำหน้าชื่อกับชื่อตัวละครขึ้นอยู่กับว่า ผู้เขียนต้องการแสดงการออกเสียงที่ควรจะเป็นอย่างไร

ลักษณะการเปลี่ยนรูปพยัญชนะจากรูปพยัญชนะกัก ไม่พ่นลม เป็นรูปพยัญชนะกัก พ่นลม (พบบ่อยกับรูปพยัญชนะกัก ไม่ก้อง) เมื่อเกิดเป็นพยัญชนะตัวหนึ่งของพยัญชนะต้นควบ สะท้อนเสียงพ่นลมที่เชื่อมระหว่างเสียงพยัญชนะต้นควบ เช่นนี้ พบในพัฒนาการของภาษาเขมรตั้งแต่ภาษาเขมรโบราณเรื่อยมาจนถึงภาษาเขมรปัจจุบัน เช่นรูปคำว่า *kdiŋ* ในสมัยก่อนพระนคร มีการเพิ่มเสียงพ่นลม และเปลี่ยนรูปเป็น *khdiŋ* ในสมัยหลังพระนคร (Pou, 2017: 77) และมีรูปเป็น ឌ័ង *khdiŋ /ktiŋ/* “ต้นกระทิงหรือกากระทิง” ในสมัยปัจจุบัน รูปคำว่า *pkāy* ในสมัยก่อนพระนคร มีการเพิ่มเสียงพ่นลม และเปลี่ยนรูปเป็น *phkāy* ในสมัยพระนคร และสมัยหลังพระนคร (Pou, 2017: 189) และมีรูปเป็น ផ្កាយ *phkāy /pkaay/* “ดาว รูปดาว” ในสมัยปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงรูปพยัญชนะของตัวอย่างคำเหล่านี้ สะท้อนว่าการเปลี่ยนรูปพยัญชนะกัก ไม่พ่นลม เป็นพยัญชนะกัก พ่นลม เกิดในสมัยต่างๆ ไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าต้องเปลี่ยนในสมัยเดียวกัน

นอกจากนี้ คำยืมภาษาเขมรหลายคำในภาษาไทยก็มีคู่คำที่มีการสะกดด้วยรูปพยัญชนะกัก ไม่พ่นลม แปรกับรูปพยัญชนะกัก พ่นลม เช่น กระจัดกระจาย – ขจัดขจาย กระจดาน – ขดาน ประกาย – ผกาย ประสาน – ผสาน โดยรูปคำยืมที่มีพยัญชนะต้นเป็นรูปกัก ไม่พ่นลมมักจะมีการแทรกกรุป ร และสระอะ

การเปลี่ยนรูปพยัญชนะกัก ไม่พ่นลม เป็นรูปพยัญชนะกัก พ่นลม ที่พบในคำต่างๆ ของภาษาเขมรตั้งแต่สมัยก่อนพระนรศ สมัยพระนรศ เรื่อยมาจนปรากฏในชื่อตัวละครเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าคนเขมรน่าจะใช้เสียงพ่นลมเป็นเสียงเชื่อมในการออกเสียงพยัญชนะควบอยู่อย่างสม่ำเสมอ การเก็บข้อมูลชื่อตัวละครจากนวนิยายเขมร ซึ่งเป็นรูปแบบภาษาเขียนประเภทหนึ่งช่วยให้เห็นรูปแบบการสะกดคำที่สะท้อนเสียงที่ใช้จริงในภาษาพูดของเขมร และช่วยให้เข้าใจลักษณะของภาษาเขมรได้ดีขึ้น

คนเขมรมีการเรียงลำดับนามสกุลไว้ก่อนชื่อตัว เช่นเดียวกับการเรียงนามสกุลและชื่อของคนจีน ข้อมูลในนวนิยายพบว่าชื่อตัวละครที่มีการระบุนามสกุลมีทั้งที่พิมพ์นามสกุลติดกับชื่อตัวละคร และที่พิมพ์นามสกุลแยกจากชื่อตัวละคร เช่น

สุสวิไลย์

ภาพที่ 1 การพิมพ์นามสกุลและชื่อตัวละคร สุสวิไลย์ /suhwiqlay/ ติดกัน จากเรื่อง **เขาคันทุฏก** หน้า 95 บรรทัดที่ 3

ธาตสุ สาเว็ญ

ภาพที่ 2 การพิมพ์นามสกุลและชื่อตัวละคร ธาตสุ สาเว็ญ /sou saawien/ แยกกัน จากเรื่อง **นิษาสอุณโณ่ง** หน้า 5 บรรทัดที่ 7

นามสกุลของคนเขมรนิยมสร้างจากชื่อของบรรพบุรุษทางฝ่ายพ่อ คือนำชื่อปู่หรือชื่อพ่อมาใช้เป็นนามสกุล เช่นเมื่อคนที่มีนามสกุลและชื่อว่า ธีธู มุณี /can muqni/ มีลูก ลูกจะมีนามสกุลว่า มุณี /muqni/ หากลูกชื่อ ชาติ /ciət/ ก็จะมีนามสกุลและชื่อว่า มุณี ชาติ /muqni ciət/ ไม่ได้มีนามสกุลว่า ธีธู /can/ เหมือนพ่อ (สุน์ สิริ, 2003: 3) และมีการเปลี่ยนนามสกุลไปตามชื่อพ่อของตน แต่ต่อมาเริ่มมีการปรับให้คนในครอบครัวเดียวกันใช้นามสกุลเดียว ไม่ต้องเปลี่ยนไปตามชื่อของคนรุ่นพ่อ โดยธรรมเนียมปฏิบัติที่ใช้ชื่อของพ่อหรือปู่ตนเองเป็นนามสกุลนั้นสามารถคงอยู่ได้ แต่ควรเลือกชื่อที่มีความหมายมาตั้งเป็นนามสกุลด้วย (สุน์ สิริ, 2003: 5)

รูปแบบของการใช้นามสกุลและชื่อตัวละครในนวนิยายเขมร พบการใช้ชื่อพ่อเป็นนามสกุล เช่นตัวละครชื่อ สิม สุกผาน់ /sim soqphan/ มีพ่อชื่อ สิม /sim/ ตัวละครชื่อ ญาณ กัญญัทธ /ñiən kaññaaröt/ มีพ่อชื่อ ญาณ /ñiən/

นอกจากนี้ ยังพบการใช้ชื่อแม่ ชื่อญาติหรือชื่อผู้มีบุญคุณเป็นนามสกุลด้วย เช่นตัวละครชื่อ ภูง ภูธิส /phuəŋ wutthən/ มีแม่ชื่อ ภูง /phuəŋ/ ตัวละครชื่อ ญาณ ภูสา /ñiən phuusaa/ มีอาชื่อ ญาณ /ñiən/

การใช้ชื่อผู้มีบุญคุณเป็นนามสกุลของตัวละคร พบในเรื่อง ฌรตธเรศ ตัวละครที่ชื่อ สภา /nəwphiə/ มีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือผู้หญิงคนหนึ่งที่พักคลอดลูกจนเธอประทับใจและขอร้องให้เขาเป็นผู้ตั้งชื่อให้ลูกที่เพิ่งคลอดของเธอ ซึ่ง สภา /nəwphiə/ ตั้งชื่อเด็กว่า บูรียี /bouraqmøy/ ในบางบริบท นักเขียนจะเรียกเด็กคนนี้ว่า สภา บูรียี /nəwphiə bouraqmøy/

2) การสร้างชื่อ

เพื่อให้เห็นวิธีการสร้างชื่อตัวละครได้ชัดเจน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความหมายของชื่อตัวละครจากพจนานุกรมภาษาเขมร พจนานุกรมภาษาบาลีสันสกฤต และพจนานุกรมภาษาไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ก่อน ผลการตรวจสอบ

ความหมายพบว่าชื่อตัวละครหลายชื่อไม่มีความหมายในพจนานุกรมภาษาเขมร ซึ่งสัมพันธ์กับที่ สุนฺห สุนฺหิ (1960: คำนำ) ระบุในหนังสือ **ក្បួនមហោក្ស ក្រមាឱណ្ណះកូននិង គំរូណ្ណះហាង** “กระบวนมหาทักษา ตำราตั้งชื่อลูกและตัวอย่างชื่อร้านค้า” ว่า ในการตั้งชื่อลูก พ่อแม่ต้องเลือกชื่อให้เหมาะสม ไพเราะ ทันสมัย และตามตำรามหาทักษา โดยชื่อไม่จำเป็นต้องเป็นภาษาเขมร หรือบาลีสันสกฤต อย่างไรก็ตาม ชื่อคนเขมร ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 นั้น เปลี่ยนไปคือ เป็นการตั้งเพียงให้ไพเราะ โดยผู้อื่นไม่รู้ ว่าชื่อมาจากภาษาใด เช่นชื่อ สุนฺนภาเริต /sinaareit/ “ซินาเรย์ต” สุนฺส่ามูน /siisaamon/ “ซีซามอน” วิส่ารุง /wiisaarun/ “วีซารุน”

นอกจากนี้ ณี สุนฺหิ (2008) ในหนังสือชื่อ **ក្បួនអោយណ្ណះកូនក្នុងសង្គមខ្មែរ “วิธีตั้งชื่อลูกในสังคมเขมร”** กล่าวถึงวิธีการตั้งชื่อลูกหลานของคนเขมรว่า แต่เดิมชื่อคนเขมรมีเพียงหนึ่งหรือสองพยางค์เช่น มุก /mok/ “มก” สุก /soq/ “ซก” เส่า /saw/ “เซา” หรือ สุกกัน /soqkaan/ “โซะกอน” สุนฺยูน /siiyun/ “ซียูน” วัจน /wancan/ “วันจัน” แต่ต่อมา คนเขมรนิยมให้พระตั้งชื่อ และพระก็มักจะตั้งชื่อเป็นภาษาบาลีหรือสันสกฤตด้วย อย่างไรก็ตาม กระบวนการตั้งชื่อแบบเขมรก็ยังคงอยู่ คนเขมรนิยมตั้งให้ชื่อลูกมีอักษรต้นตัวเดียวกับชื่อพ่อ โดยไม่คำนึงถึงความหมาย เช่น พ่อชื่อ ฌุต /chut/ “ชุต” ลูกอาจชื่อ ฌ็อน /chiøn/ “เช็อน” ฌ็อง /chiøn/ “เช็อง” ฌุ /chom/ “ชม” เป็นต้น (ณี สุนฺหิ, 2008: 2)

ชื่อตัวละครที่สามารถตรวจสอบหาความหมายได้มีทั้งชื่อที่มีพยางค์เดียว สองพยางค์ และสามพยางค์

ตัวอย่างชื่อตัวละครพยางค์เดียวที่ไม่พบความหมาย เช่น

ฎาก /knaq/	ไค้ /krii/	ไคริน /crin/
ฌน /chown/	ฌุ /phon/	รูล /roul/

ตัวอย่างชื่อตัวละครสองพยางค์ที่ไม่พบความหมาย เช่น

ธำณู /thaawan/

ธำณีส /thaawaen/⁸

นีณ /niinaa/

บูนธ /bonthaan/⁹

ตัวอย่างชื่อตัวละครสามพยางค์ที่ไม่พบความหมาย เช่น

ไพย์ยัท /phayyaarat/

ภูสกุ : /phuusaqkaq/

มัยยีส /maariyaan/

สาร์นิณ /saariinaa/

อีกสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ไม่พบความหมายของชื่อตัวละครในพจนานุกรมภาษาเขมร อาจเป็นเพราะชื่อตัวละครสะกดต่างจากที่ระบุในพจนานุกรม โดยเฉพาะชื่อที่เป็นคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤต เช่นชื่อ ทณิก /kaqniqkaa/ พจนานุกรมสะกด ทณิก /kaqniqkaa/ “กรรมกร” ชื่อ กุณ /koulaap/ พจนานุกรมสะกด กุณ /koqlaap/ “ดอกกุหลาบ” อย่างไรก็ตาม ชื่อเหล่านี้พอจะเชื่อมโยงกับคำในพจนานุกรมได้

นอกจากชื่อที่ไม่มีความหมาย ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นคำในภาษาเขมรและคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต มีชื่อที่เป็นคำยืมจากภาษาไทยอยู่บ้าง ส่วนชื่อที่เป็นคำยืมจากภาษาอื่นมีเพียงเล็กน้อยเช่น ชื่อที่เป็นคำยืมจากภาษาจีนมีทั้งชื่อที่เป็นคำที่ใช้ทั่วไปและปรากฏความหมายในพจนานุกรมภาษาเขมร เช่น เฟิง /pheij/ “ตาข้างแบบหนึ่งสำหรับช่างทอง” ลี /lii/ “หลี่ (มาตราวัด

⁸ ชื่อตัวละครสองชื่อนี้เป็นชื่อพี่น้องกัน ธำณู /thaawan/ เป็นชื่อน้องสาว ส่วน ธำณีส /thaawaen/ เป็นชื่อพี่ชายที่มีเสียงพยางค์หน้าและพยัญชนะต้นของพยางค์ที่สองซ้ำกัน แสดงความสัมพันธ์ทางเสียงของชื่อคนในครอบครัวเดียวกัน โดยผู้เขียนไม่ได้สนใจว่าชื่อไม่มีความหมาย

⁹ ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรที่ขึ้นต้นด้วย บูน /bon/ น่าสนใจว่าเป็นการสะกดคำว่า บูน /bon/ “บุญ” ตามเสียงก็ได้ ผลการวิจัยเกี่ยวกับชื่อคนลาวของสาริสา อุ่นทานนท์ (2553: 93) ก็พบชื่อคนลาวเช่น บุนทอน ที่มีเสียงคล้ายกับชื่อตัวละคร บูนธ /bonthaan/ ด้วย อย่างไรก็ตาม ไม่พบความหมายของหน่วยภาษา ธน /thaan/ ที่มารวมกับคำว่า บูน /bon/ ในภาษาเขมร

ของจีน)” เสง /seɯŋ/ “เซ็ง” และชื่อตัวละครเชื้อสายจีนที่ไม่พบความหมายใน พจนานุกรม เช่น เม็ง /meiŋ/ บ๊ิง /hiəŋ/ เบิง /heɯŋ/

ส่วนชื่อที่ยืมจากภาษาตะวันตก ส่วนใหญ่มีเสียงตามคำในภาษาฝรั่งเศส เช่นชื่อ กาณฺฑ /kaanəŋ/ “ปืนใหญ่” น่าจะมาจากคำว่า cannon ชื่อ ฮีณณฺฑ /diinaŋ/ น่าจะเป็นชื่อที่ยืมมาจากคำว่า cardinal และชื่อ ม้าณฺฑ /maanil/ น่าจะมาจากชื่อเมืองมะนิลา เป็นต้น ส่วนชื่อที่มาจากภาษาอื่นๆ พบน้อยมาก เช่นชื่อ กุณฺฑ /koulaap/ ตามพจนานุกรมสะกด กุณฺฑ /koqlaap/ “ดอกกุหลาบ” ยืมจาก ภาษาเปอร์เซีย (ณัฐพล จันทรงาม, 2557: 118) ชื่อ ฒา /daa/ “แผ่นหินแบนราบ เหมือนกระดาน” มาจากภาษาเวียดนาม (บรรจบ พันธุ์เมธา, 2517: 144)

ชื่อที่เป็นคำในภาษาเขมรเองอาจเป็นคำมูล คำแผลงหรือคำประสม โดยชื่อ ตัวละครที่เป็นคำภาษาเขมรเองจะมีพยางค์เดียวหรือสองพยางค์เท่านั้น

ตัวอย่างชื่อที่เป็นคำภาษาเขมรและมีพยางค์เดียว

กฺราญ /kraŋ/ “ปลาหมอ”

เขฺา /kmaw/ “ดำ”

อฺตุ /tuuc/ “เล็ก”

เบง /beɯŋ/ “ต้นมะค่าโมง”

ฝุຍ /riəm/ “พี่”

เญฺิง /sdaəŋ/ “บาง”

ตัวอย่างชื่อที่เป็นคำภาษาเขมรและมีสองพยางค์

กฺมฺญ /kampləŋ/ “ปลากระตี่”

กฺรฺก /krawŋ/ “ต้นนมแมว”

ณฺกฺรี /naakrii/ “ชื่อดอกไม้ หอมตอนเย็นเหมือนดอกราตรี”

ทฺรฺยฺิง /troyɯŋ/ “ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง พวกไม้ชิงชัน ลูกสุกมีกลิ่นหอม กินได้”

ทฺรฺเสฺริ /prasaə/ “ประเสริฐ”

ส่วนชื่อที่เป็นคำแผลง มีดังเช่น ฌณฺฑ /camnaan/ เป็นคำที่กลายเสียงมาจากคำว่า ฌณฺฑ /cumniəŋ/ “ชานาญ เชี่ยวชาญ” ซึ่งแผลงมาจากรากศัพท์ ฌณฺฑ /ciəŋ/ “ชาญ” ซึ่งเป็นการกลายเสียงให้เหมือนกับคำว่า ชานาญ /c^hamma:n/ ที่

ภาษาไทยยืมมาจากภาษาเขมร *ចំរើន* /camraən/ “ทำให้เจริญ ขึ้นมากขึ้น เจริญขึ้น” มาจากรากศัพท์ *ច្រើន* /craən/ “มาก” *ពន្លឺ* /pñənlhi/ “แสง แสงสว่าง” มาจากรากศัพท์ *ភ្លឺ* /plii/ “สว่าง กระจ่าง เปล่งแสง”

และพบชื่อที่เป็นคำประสมเพียง 1 ชื่อ คือ *ដួង* /tmaadaa/ “แผ่นหิน” เกิดจากการประสมคำว่า *ដួ* /tmaə/ “หิน” และ *ង* /daa/ “แผ่นหินแบนราบ เหมือนกระดาน”

ชื่อที่สร้างจากคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตมีตั้งแต่พยางค์เดียวไปจนถึงสี่พยางค์ เช่น *ចន្ទ* /can/ “พระจันทร์” (ป. จนท, ส. จนทร) *សិលា* /seqlaa/ “หิน” (ป. สีลา, ส. ศิลา) *វិទ្យាសាស្ត្រ* /wiosaqnaa/ “ความประพฤติที่อบรมสั่งสมมา” (ป., ส. วาสนา) *កញ្ចប់* /kanlaqyaannəy/ “นางงาม หญิงงาม” (ป., ส. กัลยาณี)

ชื่อบางชื่อมีรูปสัมพันธ์กับศัพท์ในภาษาบาลี กล่าวคือ การสะกดชื่อเหมือนหรือคล้ายกับศัพท์ในภาษาบาลีมากกว่าศัพท์ในภาษาสันสกฤต เช่น *កណ្តិក* /kaqnika/ “ดอกหรือต้นกรรณิการ” (ป. กณิการ, ส. กรณิการ)¹⁰ *សន្យា* /sanniqyaa/ “สัญญา” (ป.) *បុព្វតា* /baəphaqtaa/ “ภูเขา” (ป. ปพพต, ส. ปรวต)¹¹

ส่วนชื่อบางชื่อมีรูปสัมพันธ์กับศัพท์ในภาษาสันสกฤต ดังเช่น *គ្រិះ* /krih/ “บ้าน” (ส. คฤท) *មេត្រី* /meetrəy/ “ไมตรี เมตตา” (ป. เมตติ, ส. ไมตรี) *អប់រួ* /qapsaa/ “อับสร” (ป. อจฺจฺรา, ส. อปฺสรส)

¹⁰ แม้ว่าชื่อนี้มีการตัดพยัญชนะสะกดออก แต่ในพจนานุกรมภาษาเขมรครงการสะกดตามรูปภาษาบาลีเป็น *កណ្តិក*

¹¹ ชื่อนี้ไม่สามารถยืมจากรูปศัพท์สันสกฤต เนื่องจาก ร ในตำแหน่งนี้จะเปลี่ยนเป็นเครื่องหมาย ๐ ในภาษาเขมร เช่นในชื่อ *បូព៌ា* /boupia/ จากภาษาสันสกฤต *ปूरु* (ป. ปพพ)

ชื่อตัวละครที่มีความหมายเหมือนกันบางชื่อมีรูปการสะกดต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าชื่อตัวละครนั้นใช้รูปศัพท์จากภาษาบาลีหรือภาษาสันสกฤต เช่นชื่อ ฌนุส /phalkun/ “ชื่อเดือนสี่ตามจันทรคติ” เป็นการสะกดตามศัพท์ภาษาสันสกฤต (ส. ผลคุน, ฝาลคุน) ส่วนชื่อ ฌนุกุณ /phalkun/ เป็นการสะกดตามศัพท์ภาษาบาลี (ป. ผคคุณ) ชื่อ สุตณั /soqṭṭan/ “ทอง” เป็นการสะกดตามศัพท์ภาษาสันสกฤต (ส. สุวณฺ) ส่วนชื่อ สุตณฺณ /soqwan/ เป็นการสะกดตามศัพท์ภาษาบาลี (ป. สุวณฺณ)

ชื่อตัวละครบางชื่อที่ไม่พบรูปคำในพจนานุกรมภาษาเขมร แต่สามารถอาศัยข้อมูลจากพจนานุกรมไทย เพื่อหาความหมายของคำได้ เช่นชื่อ ฌนิก /piəliqkaa/ ไม่พบในพจนานุกรมภาษาเขมร แต่พบคำว่า ฌนุกา /piəluqkaa/ “ทราย ดินทราย” เมื่อตรวจสอบเพิ่มเติมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบคำว่า วาลิกา และ วาลูกา มีความหมายเดียวกันคือ “กรวด ทราย” (ป., ส. วาลูกา หรือ วาลิกา) เนื่องจากอักษร ว และ พ ในภาษาบาลีสันสกฤตสามารถแผลงกันได้ และภาษาเขมรก็ยอมรับการแผลงอักษร ว และ พ เช่นกัน ดังนั้นชื่อ ฌนิก /piəliqkaa/ จึงน่าจะมีความหมายว่า “ทราย ดินทราย” เช่นกัน การใช้รูปแปรที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมภาษาเขมรเช่นนี้จะสะท้อนความรู้ภาษาบาลีสันสกฤตของนักเขียน

ชื่อตัวละครว่า วิญย /wiqlay/ เป็นอีกชื่อหนึ่งที่ไม่พบในพจนานุกรมภาษาเขมร แต่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 มีการแยกคำพ้องเสียง วิลัย /wíʔlaj/ “ความย่อยยับ การสลาย การทำให้สลาย (ป., ส. วิลัย) และ วิไล /wíʔlaj/ “งาม” ชื่อตัวละครชื่อนี้น่าจะเขียนตามเสียงหรือสะกดตามความสะดวก โดยไม่ได้คำนึงถึงความหมายของศัพท์ เพราะหากคำนึงถึงความหมาย ชื่อตัวละครชื่อนี้น่าจะสะกดเป็น ภิณ /wiqlay/

วิธีการสร้างชื่อตัวละครจากคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตยังมีอีกหลายแบบ ชื่อตัวละครอาจเป็นศัพท์ที่แจกวิภัตติแล้วในภาษาบาลีสันสกฤต กล่าวคือ ชื่อเหล่านี้

สัมพันธ์กับศัพท์ที่มีอยู่แล้วในภาษาบาลีสันสกฤต ตัวอย่างเช่น ปรีตา /priitaa/ จากศัพท์ภาษาสันสกฤตว่า ปรีตา “ปรีดา ปีติ” (ป. ปีติ) ฐู /rōtthaa/ จากศัพท์ภาษาบาลีว่า ฐู /rōt/ “รัฐ ราชฐ” (ป. รัฐ, ส. ราชฐ) สยมน /saqmaqnaa/ จากศัพท์ว่า สยมน /saqmaqnaq/ “สมณะ นักบวช” (ป. สมณ)

ชื่อตัวละครบางชื่ออาจเป็นชื่อที่ภาษาเขมรแผลงจากรูปคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตเอง กล่าวคือ ไม่พบศัพท์นี้ในภาษาบาลีสันสกฤต แต่พบในภาษาเขมร (และ/หรือภาษาไทย) โดยพบการแผลงศัพท์หรือการเปลี่ยนศัพท์เป็นชื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น ศัพท์ว่า ฌผ /phal/ “ผล” (ป., ส. ผล) พบว่ามีการซ้อนรูปพยัญชนะ ฌ และเติม สระอาหรือ สระอิ ได้เป็นชื่อ ฌญา /phallaa/ หรือ ฌญี /phallii/ หากพิจารณาจากวิธีการสร้างคำในภาษาบาลีสันสกฤต ทั้งสองชื่อน่าจะมีความหมายเหมือนกันว่า “ผู้ที่มีผล/ผลที่ได้สร้างมา” โดย ฌญี /phallii/ มักเป็นชื่อผู้หญิง

ศัพท์ว่า ฆฤณ /qaqrūn/ “อรุณ พระอาทิตย์ที่เพิ่งสว่างทางทิศตะวันออก เวลารุ่งเช้า เวลาที่มีแสงสีแดงทางทิศตะวันออก” มีการเติม สระอา ที่พยางค์แรก เป็นชื่อ ฆาฤณ /qaarūn/ แม้ภาษาบาลีสันสกฤตมีวิธีการสร้างคำแบบตัดทอน โดยแผลงเสียงสระที่พยางค์หน้า เมื่อศัพท์เกิดกับ ณ ปัจจย (ปรีชา ทิฆนพงค์, 2534: 89) แต่ไม่ปรากฏใช้กับรูปศัพท์นี้

ศัพท์ว่า ปูร “เมือง” ในภาษาบาลีสันสกฤต มีวิธีการแผลงให้เกิดชื่อหลายชื่อ เช่น การเติม สระอา ท้ายศัพท์ ได้เป็นชื่อ บูร /boqraa/ หรือมีการเปลี่ยน สระอุ ของพยางค์หน้าเป็น สระอู แล้วเติม สระอา หรือ สระอิ ท้ายศัพท์ ได้เป็นชื่อ บูร /bouraa/ และ บูรี /bouray/ ส่วนชื่อ บูริส /bourān/ สันนิษฐานว่าน่าจะมาจากคำภาษาบาลี ปุรินท หรือคำภาษาสันสกฤต ปุรินทร “เจ้าเมือง” เป็นการสะกดคำตามสะดวกคือตัดพยัญชนะสะกดซ้อนออก

ศัพท์ว่า บูธิ /ritthiq/ “ความสำเร็จ อำนาจ ความแกล้วกล้า ความรุ่งเรือง งอกงาม ความแข็งแกร่ง” ที่เป็นคำยืมจากภาษาสันสกฤต (ป. อิทธิ, ส. ฤทธิ) มีการ

สะกดเป็น วิฐ หรือ วิฐี หรือ วิฐุ ซึ่งออกเสียงเหมือนกันคือ /rit/ หรือ /ritthiq/ ศัพท์นี้อาจมีการเปลี่ยน สระอิ เป็น สระอี เป็นชื่อ วิฐุ /ritthii/ และมีการสมาสกับศัพท์อื่นๆ ด้วย

ศัพท์ ยุฐุ /yut/ “การรบ สงคราม” มีการแผลงโดยการเติม สระอิ ได้เป็นชื่อ ยุฐุ /yutthii/ และอาจมีการเติมปัจจัย อีก¹² และ สระอา ได้เป็นชื่อ ยุฐุค /yuttiqkaa/ “ผู้เต็มไปด้วยสงคราม” ส่วนชื่อ ยุฐุค /yuttiqkaa/ “ผู้มีความยุติธรรม” ก็เกิดจากกระบวนการเดียวกันนี้ของศัพท์ ยุฐุ /yuttiq/ “ยุติธรรม”

ชื่อ บุษฎี /bohsiqbaa/ น่าจะเกิดจากการแผลงศัพท์ภาษาสันสกฤตว่า บุษป แล้วแทรกอุปพยางค์เชื่อมกลางคำ คล้ายชื่อ บุษบา /bùtsàʔba:/ ในภาษาไทยที่เกิดจากศัพท์นี้เช่นกัน เพียงแต่ชื่อในภาษาไทยไม่ได้แสดงรูปของพยางค์เชื่อมกลางคำแบบภาษาเขมร ส่วนชื่อ บุษฎ /bopphaa/ เกิดจากการเติม สระอา กับศัพท์ภาษาบาลี (ป. บุษป ส. บุษป)

ชื่อตัวละครหลายชื่อเกิดจากการสมาสศัพท์ เช่นชื่อตัวละครสามคนพี่น้อง เอชา /kheimaa/ เอษี /khaemaqrii/ และ เอษีฐุ /kheimaqrøn/ น่าจะมาจากศัพท์ เขม “ความเกษม” เหมือนกัน โดย เอชา /kheimaa/ มีการเติม สระอา ทำยศัพท์ แปลว่า “ผู้มีความเกษม” ส่วน เอษี /khaemaqrii/ มีการเติม -ร ปัจจัย “มี” ซึ่งเป็นการสร้างคำแบบตัทธิต (ปริชา ทิชินพงค์, 2534: 91) และเติม สระอิ แปลว่า “ผู้มีความเกษม” เช่นกัน ส่วน เอษีฐุ /kheimaqrøn/ นอกจากจะเติม -ร ปัจจัยแล้วมีการสมาสกับศัพท์ว่า ฐุ /qøn/ “อินทร์ ที่เป็นใหญ่ เป็นใหญ่เหนือผู้อื่น” มีความหมายรวมว่า “ผู้ยิ่งใหญ่ด้วยความสุขเกษม” ทั้งนี้ ชื่อนี้ตามหลักการสมาสศัพท์ภาษาบาลี ควรเขียนเรียงพยัญชนะกันเป็น เอษีฐุ /kheimaqrøn/ มากกว่าเขียนพยัญชนะซ้อนกัน

12

อีก ปัจจัย เป็นวิธีการสร้างคำแบบตัทธิตในภาษาบาลี “มี” (ปริชา ทิชินพงค์, 2534: 91)

ชื่อตัวละครที่เกิดจากการสมาสัตว์ บัญี /rit/ “ความสำเร็จ อำนาจ ความแก่กล้า ความรุ่งเรืองงอกงาม ความแข็งแกร่ง” (ป. อิทธิ, ส. ฤทธิ) กับศัพท์ต่างๆ มีหลายชื่อ เช่นชื่อ บัญีकुसल /ritkoqsal/ เกิดจากศัพท์ว่า บัญี /rit/ รวมกับ कुसल /koqsal/ “1. สิ่งที่ดีที่ชอบ 2. ฉลาด” (ป. กุสล, ส. กุศล) แปลรวมว่า “สิ่งที่ดี ที่สำเร็จงอกงาม” ชื่อ ฤทธิตัญ /ritthiqpöng/ เกิดจากศัพท์ว่า ฤทธิ หรือ บัญี /rit/ รวมกับ ตัญ /pöng/ “วงศ์ พงศ์” (ป. วิส, ส. วิศ) แปลรวมว่า “วงศ์ที่มีความสำเร็จ”

ชื่อ สุธาภิรมย์ /soqphanrit/ เกิดจากการสมาสัตว์ว่า สุธาภิ /soqphan/ “ทอง ที่มีสีหรือผิวสวย” (ป. สุวณณ, ส. สุวรรณ) และ ฤทธิ หรือ บัญี /rit/ แปลรวมว่า “ความสำเร็จทั้งดงาม (เหมือนทอง)” การสะกดคำว่า สุธาภิ /soqphan/ ในชื่อนี้ สะท้อนการเขียนตามเสียงคำว่า สุพรรณ /sùpphan/ แบบภาษาไทย ส่วนชื่อ ธารีบัญี /thaawaqrit/ ผู้ไม่รู้ภาษาบาลี ก็อาจเห็นเป็นเพียงการนำคำว่า ธารี: /thaawaqrěoq/ “มันคง ยั่งยืน คงทน” (ป. ถาวร, ส. สุถาวร) มารวมกับ ฤทธิ /rit/ ก็ได้ แต่ตามกฎไวยากรณ์บาลี ชื่อนี้เกิดจากการรวมศัพท์ว่า ธารี: /thaawaqrěoq/ กับ ฐี /qət/ เนื่องจากกฎภาษาบาลี ศัพท์หลังที่เป็นสระลอย เช่น ฐี /qət/ สามารถสมาสกับศัพท์อื่นได้เลย¹³

อีกสองชื่อที่สร้างจากศัพท์ว่า ฤทธิ /rit/ ที่พบในนวนิยาย คือ ผลฤทธิ /phallaarit/ เกิดจากการสมาสัตว์ ผล /phal/ “ผล” (ป., ส. ผล) ที่มีการซ้อนพยัญชนะ ณ และเติม สระอา เป็น ผล /phallaa/ กับ ฤทธิ /rit/ แปลรวมว่า “ผลที่มีฤทธิ์” ชื่อ รัมภ์ัญี /wonrit/ น่าจะเกิดจากการสะกดศัพท์ รัมภ์ /won/ “วงศ์ พงศ์” (ป. วิส, ส. วิศ) ผิด เพราะหากพิจารณาจากความหมาย รัมภ์ /won/ แปลว่า “1. ทำเป็นวง เขียนเป็นวง 2. วงกลม สิ่งที่เป็นวง” สมาสกับ บัญี /rit/ แปลว่า “ฤทธิ์ ที่กล้า

13

ดูเพิ่มเติมเรื่องสระสนธิ ใน ปรีชา ทิชนพงค์. (2534). *บาลี - สันสกฤตที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย*. หน้า 98 – 100.

แข็ง กล้าหาญ สำเร็จ รุ่งเรือง” แปลรวมว่า “วงกลมที่มีฤทธิ์” ชื่อนี้ควรสะกดเป็น វង្ស
 បូទី /wongrit/ ที่มีความหมายว่า “วงศัที่มีฤทธิ์” น่าจะเหมาะสมกว่า

นอกจากชื่อตัวละครที่เป็นคำภาษาเขมร และคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตแล้ว
 พบชื่อที่เป็นคำยืมภาษาไทย¹⁴ คือ ដួងចៃ /duəŋcay/ “ดวงใจ” และชื่อ ណយ
 /naay/ “?น่าจะแปลว่า น้อย” และมีบางชื่อที่สะท้อนว่าน่าจะเป็นคำยืมภาษาบาลี
 สันสกฤตผ่านภาษาไทย

เมื่อภาษาเขมรยืมคำจากภาษาไทยไปใช้ ภาษาเขมรไม่สามารถเขียนรูปคำ
 ให้ตรงตามการสะกดคำในภาษาไทยได้ทั้งหมด แม้ว่าอักษรไทยพัฒนามาจากอักษร
 อินเดียเช่นเดียวกับอักษรเขมร แต่ระบบการเขียนของภาษาเขมรต่างจากระบบการ
 เขียนภาษาไทย ในภาษาเขมร รูปพยัญชนะแบ่งเป็น 2 ชุด พยัญชนะสองรูปใช้แทน
 เสียงพยัญชนะ 1 หน่วยเสียง และรูปสระหนึ่งรูปแสดงเสียงสระ 1 หรือ 2 หน่วยเสียง
 ขึ้นอยู่กับชุดพยัญชนะที่มันเกิดด้วย ทำให้การเขียนชื่อที่ยืมจากภาษาไทยไม่อาจ
 สะกดตรงตามรูปคำในภาษาไทยได้ทั้งหมด เช่นชื่อ សំខាន់ /samkhan/ “สำคัญ”
 เป็นการเขียนตามเสียงคำว่า สำคัญ /sǎmkʰan/ ที่ภาษาไทยยืมคำว่า สำคัญ
 /samkǎŋ/ “หมาย จดจำ” จากภาษาเขมร แต่เมื่อภาษาเขมรยืมคำนี้ก็กลับไป ภาษา
 เขมรต้องใช้รูปพยัญชนะ ខ /kh/ ไม่ใช่ គ /k/ เพื่อให้ได้เป็นเสียงพยัญชนะกัก ฟันลม
 เกิดที่เพดานอ่อน เหมือนเสียงพยัญชนะ ក /kʰ/ ในภาษาไทย และทำให้ภาษาเขมรมี
 คำศัพท์ที่มีที่มาจากคำเดียวกันในภาษา 2 รูป (doublet) (อรรวรรณ บุญยฤทธิ,
 2562: 147)

แม้ว่าภาษาเขมรยืมคำว่า នារី /niərii/ “นารี ผู้หญิง” จากภาษาบาลี
 สันสกฤต (ป., ส. นารี) แต่ักพบชื่อว่า នារី /naarii/ “นารี” ด้วย ชื่อนี้น่าจะเป็นการ

¹⁴ ชื่อที่เป็นคำยืมจากภาษาไทยอาจพิจารณาว่าเป็นชื่อที่ยืมจากภาษาลาว ซึ่งเป็นภาษา
 ในตระกูลเดียวกับภาษาไทยก็ได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลจากพจนานุกรมภาษาไทย
 ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เท่านั้น

สะกดตามเสียงคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตในภาษาไทย ทั้งนี้ ชื่อ **ณรี** /naarii/ สามารถใช้เป็นชื่อผู้ชายด้วย คนเขมรคนหนึ่งที่ใช้ชื่อนี้คือ **หິง ณรี** ซึ่งเป็นนักร้องชาย ที่มีชื่อเสียงของกัมพูชาในช่วงทศวรรษที่ 1960 (https://km.wikipedia.org/wiki/หິง_ณรี) ชื่อนี้เป็นอีกข้อมูลหนึ่งที่สะท้อนความไม่สนใจความหมายของชื่อคนเขมร

นอกจากนี้ยังพบชื่อที่น่าจะเลียนแบบคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตในภาษาไทย เช่นชื่อ **สาคร** /saakhaan/ “สาคร มหาสมุทร” มีเสียงคล้ายกับคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตว่า **สาคร** /sǎ:k'hɔ:n/ ในภาษาไทย นอกจากนี้ ยังพบชื่อตัวละครว่า **สาคร** /saakoo/ ที่สะกดตามพจนานุกรมภาษาเขมรด้วย ชื่อ **สุภันธ์** /soqphan/ พจนานุกรมภาษาเขมรสะกด **สุภณ** /soqpōn/ “สุพรรณ ทอง ที่มีสีหรือผิวสวย” (ป. สุวรรณ, ส. สุวรรณ) การสะกดเป็น **สุภันธ์** /soqphan/ น่าจะเป็นการเลียนเสียงคำว่า **สุพรรณ** /sù'pʰan/ ในภาษาไทย ซึ่งมีความหมายว่า “ทองคำ” และเป็นคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤตเหมือนกัน

3) ความหมายของชื่อ

ชื่อตัวละครที่มีความหมายในนวนิยายเขมรสามารถจัดเป็นกลุ่มได้ 20 กลุ่มใหญ่ โดยกลุ่มที่น่าสนใจมีดังเช่น ชื่อที่มีความหมายเป็นคำกริยา มีจำนวนมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียวของภาษาเขมรเอง โดยพบเป็นชื่อของตัวละครเพศชายมากกว่าชื่อตัวละครเพศหญิง ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น **ไอ** /khay/ “ไอ แก่ไอ” **ธณน** /camnaan/ “ชำนาญ เชี่ยวชาญ” **เริ** /niw/ “1. อยู่ 2. ยัง” ชื่อตัวละครเพศหญิงเช่น **ตฺรึญ** /criəŋ/ “ขับร้อง ร้องเพลง” **มึน** /mion/ “มี” **สุม** /som/ “ขอ”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับความเป็นคน สะท้อนความเป็นคนในรูปแบบต่างๆ เช่น ผู้ที่มีความสามารถ ผู้ที่มีความสุข ผู้ที่มีความสำเร็จ ชื่อที่มีความหมายสื่อถึงวงศ์ตระกูล ชื่อที่แสดงถึงความเป็นเจ้าเมือง ส่วนใหญ่เป็นคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อที่สร้างจากคำภาษาเขมรเองเป็นคำแสดงความสัมพันธ์ของ

เครีอญาติ คำแสดงอาชีพ คำระดับความสัมพันธ์ระหว่างนายและบ่าว ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น กุล/kol/ “ตระกูล สกุล” เขยิธฐ /kheimaqræn/ “ผู้ยิ่งใหญ่ด้วยความสุขเกษม” นกรี/naarii/ “นารี ผู้หญิง” บาว/baaw/ “บ่าว ข้าทาสชายหญิง” ฤฐี/putthii/ “ผู้มีปัญญา” ยุตติก /yuttika/ “ผู้มีความยุติธรรม” ชื่อตัวละครเพศหญิงเช่น กฏนักรัธ /kaññaaröät/ “นางแก้ว” ธานี /thaawaqrii/ “หญิงผู้มีความมั่นคง” ธิธ /thiidaa/ “ลูกสาว” ฌล /phallaa/ หรือ ฌล /phallii/ “ผู้ที่มิผล” ฌ /riöm/ “พี่” ฌ /srøy/ “ผู้หญิง”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับพืช ใช้ชื่อต้นไม้ ดอกไม้ ผลไม้ และคำเรียกส่วนประกอบของพืชมาตั้งเป็นชื่อตัวละคร ชื่อของตัวละครเพศชายในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นชื่อพืชท้องถิ่นของประเทศกัมพูชา เช่น ฌ /doun/ “มะพร้าว” ฌ /traaw/ “เผือก” ฌ /beenj/ “มะค่าโมง (ชื่อต้นไม้)” ส่วนชื่อของตัวละครเพศหญิงมีทั้งชื่อของพืชท้องถิ่นและชื่อพืชที่เป็นคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤต โดยชื่อดอกไม้เป็นชื่อตัวละครเพศหญิงทั้งหมด เช่น กณิก /kaqniqkaa/ “ดอกหรือต้นกรรณิการ” ฌ /canthuu/ “ดอกหรือต้นช่อนกลิน” บอสิฎ /bohsiqbaa/ “บุษบา ดอกไม้ทุกชนิด” ฌ /lumqaqj/ “ละออง เกสร” ฌ /seidaa/ “มอนไข่ ชื่อผลไม้ชนิดหนึ่ง”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ เป็นอุปกรณ์ของใช้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่บ้าน ในการเกษตร อุปกรณ์ที่ใช้ในการละเล่น ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น ฌ /khon/ หรือ ฌ /khun/ “ขุน ตัวหมากรุก” ฌ /caq/ “เสียมชนิดหนึ่ง ด้ามสั้น ใช้โยยหญ้า” ฌ /piəŋ/ “โอง ตุ่ม” ชื่อตัวละครเพศหญิงเช่น ฌ /thou/ “โถ ภาชนะใส่น้ำ รูปเหมือนโถ แต่มีคอ มีฝาครอบเหมือนเป็นจุก” ฌ /wii/ “รางใส่เงินสำหรับนับให้รู้จำนวน”

ชื่อที่มีความหมายบอกลักษณะ เป็นคำที่ใช้บอกลักษณะต่างๆ ของคน สัตว์ สิ่งของ ส่วนใหญ่เป็นคำภาษาเขมรเอง ชื่อตัวละครเพศชายอาจบอกลักษณะเฉพาะตัวเช่น ความอ้วน ความผอม ความรุงรัง หรือบอกลักษณะทั่วไป เช่น ฌ

/paon/ “โปง” ผัด /phaat/ “1. บุ่ม ตอบ แพบ 2. แหม่ว อย่างแหม่วห้อง” ไสฺมูษ
/sramoum/ “รุ่งรัมย์ยาม” ส่วนชื่อตัวละครเพศหญิงบอกความสดใส ขนาดที่เป็น
ที่นิยมของผู้หญิง เช่น ฮิช /khəm/ “สดใส” อูต /tuuc/ “เล็ก” ย่าบ /map/ “อ้วน
แต่น่ารัก ตัวตัน” เสฺ็ฆ /sdaəŋ/ “บาง”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น พระอาทิตย์
พระจันทร์ ดวงดาว ภูเขา แม่น้ำ ลม ชื่อตัวละครในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นคำยืมจาก
ภาษาบาลีสันสกฤต ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น คีรี /kiirii/ “ภูเขา” สภา
/noophia/ “ห้องฟ้า” ฅญ /piəyuq/ “ลม” ชื่อตัวละครเพศหญิงเช่น ฅภ
/daaraa/ “ดารา ดวงดาว” ฅญีฉฺฐ /rəəqsəqməycan/ “แสงจันทร์ ผู้มีรัศมีของ
พระจันทร์” ฅญีฉฺฆ /souriqyaa/ “พระอาทิตย์”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ มีความหมายรวมถึงความ
ร่ำรวย ความกว้างใหญ่ รวมทั้งของมีค่าต่างๆ เช่น ทอง มรกต นิล และส่วนใหญ่เป็น
คำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤต ทั้งนี้ ไม่พบชื่อตัวละครเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับ
ความสมบูรณ์ ความกว้างใหญ่ แต่จะเน้นที่ความหมายเกี่ยวกับของมีค่า ตัวอย่างชื่อ
ตัวละครเพศชายเช่น นิล /nil/ “นิล พลอยสีฝักตบ” ฅท /phook/ “ทรัพย์สมบัติ
ความสุข การบริโภคน” ฅฉฉ /wiqsaal/ “กว้าง ใหญ่ ประเสริฐ” ฅบญ /sambou/ หรือ ฅบญ
/sambon/ “อุดมสมบูรณ์ บริบูรณ์” ชื่อตัวละครเพศหญิง
เช่น ฅทท /mooraqkat/ “มรกต” ฅทฉ /rəəqtaqnaa/ “รัตนะ แก้วมีค่า” ฅญฉฉ
/soqwan/ “ทอง”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อ ค่านิยมธรรมเป็นคำที่เป็น
นามธรรม เกี่ยวกับความศาสนาและความเชื่อทั้งศาสนาพุทธและศาสนาอื่นๆ ส่วน
ใหญ่เป็นคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตและพบเป็นชื่อของตัวละครเพศชายมากกว่าชื่อ
ของตัวละครเพศหญิง ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น ฅศฉ /koqsal/ “กุศล” ฅฉ
/ceen/ “ศาสนาเซน หรือผู้ถือศาสนาเซน” ฅฉฉฉ /wisaqnaa/ “ความประพฤดีที่

อบรมสิ่งสมมา” ชื่อตัวละครเพศหญิงเช่น ฉิฐา /cəndaa/ “จินดา ความคิด” นิยิตฺ /niyimit/ “นิมิต ต้นเหตุ ลักษณะ”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ มักเป็นชื่อที่มีพยางค์เดียว เป็นชื่อตัวละครเพศชายมากกว่าชื่อตัวละครเพศหญิง และเป็นประเภทปลา ซึ่งเป็นสัตว์ท้องถิ่นของประเทศกัมพูชามากกว่าชื่อสัตว์ประเภทอื่น ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น ក្រាញ់ /krañ/ “ปลาหมอ” ឆ្នាំង /clanj/ “ปลากด” ពង /piəŋ/ “เหยี่ยวรุ้งทอง” ชื่อตัวละครเพศหญิงเช่น កំភ្លាញ /kampliəñ/ “ปลากระดี่” សារិកា /saariqkaa/ “นกสาลิกา”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับความสำเร็จ ส่วนใหญ่เป็นคำนามธรรมที่ยืมมาจากภาษาบาลีสันสกฤต ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น ប្រសិទ្ធិ /prasət/ “การตกแต่ง การประดับ การทำให้สำเร็จ” ប្រឹក្សសល /ritkoqsəl/ “สิ่งที่ดี ที่สำเร็จออกมา” សម្រេច /samrac/ “1. ทำให้เสร็จ ทำให้แล้วเสร็จ 2. ทำให้สมประสงค์” ชื่อตัวละครเพศหญิงเช่น ផល្លាវិទ្ធិ /phallaarit/ “ผลที่มีฤทธิ์” សុផល /soqphal/ “ผลดี ผลไม้ดี ที่มีผลงาม”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น ส่วนใหญ่เป็นคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตและเป็นชื่อตัวละครเพศชาย เช่น គ្រឹះ /krih/ “บ้าน” បុក /boqraa/ “เมือง” រដ្ឋា /rətthaa/ “รัฐ ราชฎร”

ชื่อตัวละครเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับอวัยวะ เป็นคำเรียกอวัยวะหรือสิ่งที่ผลิตจากอวัยวะ เช่น ឆោម /chaom/ “รูปร่าง รูปทรง” សំ /sam/ “น้ำเมือก” (พจนานุกรมภาษาไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 แปลว่า สิ่งที่มีลักษณะเป็นเล็กรๆ คือ เหนียวๆ ลื่นๆ อย่างเมือกปลา) ส่วนชื่อตัวละครเพศหญิงเน้นคำเรียกอวัยวะที่เด่น เช่น ตา ใบหน้า ดวงใจ และเป็นคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต เช่น កមល /kaqmal/ “ดวงใจ หัวใจ” នេត្រ /neet/ “ตา” ភ្នែក /phəəq/ “หน้า” ហឫទ័យ /haqriqtiy/ “หัวใจ ดวงใจ”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับความดีงาม แสดงถึงความมีปัญญา ความซื่อตรง ความมั่นคง ความสุข ความสงบ ความงาม ชื่อในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อตัวละครเพศชายเป็นคำเกี่ยวกับความดีงามโดยทั่วไป เช่น *ปราสา* /*prasaə*/ “ประเสริฐ” *เมตรี* /*meetrəy*/ “ไมตรี เมตตา” *วิสุต* /*wiqsot*/ “บริสุทธิ์ สะอาดหมดจด” ส่วนชื่อตัวละครเพศหญิงมีความหมายเกี่ยวกับความดีงามและความสวยงาม เช่น *นิชฌ* /*niqmūl*/ “สะอาด ใส บริสุทธิ์” *ทีสี* /*piqsəy*/ “ประเสริฐ เลิศ วิเศษ ยอดเยี่ยม” *สุภา* /*souphaa*/ “สวยงาม หมดจด”

ชื่อที่เป็นคำอุทาน คำเลียนเสียงธรรมชาติ เป็นคำที่พจนานุกรมภาษาเขมรระบุว่า เป็นคำอุทาน คำเลียนเสียงธรรมชาติ คำสร้อย โดยเป็นชื่อตัวละครเพศชายมากกว่าชื่อตัวละครหญิง และเป็นคำภาษาเขมรเอง ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชาย เช่น *ครุช* /*kruuc*/ “คำเลียนเสียงธรรมชาติ เสียงร้องไห้” *ชก* /*caq*/ “เสียงจิ้งจกร้อง” ชื่อตัวละครหญิงเช่น *มาช* /*maac*/ น่าจะมาจากคำเลียนเสียงว่า *มาช* /*mac*/ “บ๊อบ เสียงตบ ตี ต่อย กระทบถูกเนื้ออ่อนๆ แต่แน่น เสียงอุทานโดยพลั้งปาก”

ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับเวลา ส่วนใหญ่เป็นคำเกี่ยวกับเดือนทางจันทรคติ และเป็นคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต ตัวอย่างชื่อตัวละครเพศชายเช่น *บสาต* /*baasaat*/ “ชื่อเดือนที่ 8 แห่งเดือนจันทรคติ” *ภุชบ* /*phəəqtraqbat*/ “เดือนสิบ” *ชตสิ* /*məəqkaqseq*/ “เดือนอ้าย มี 29 วัน” ชื่อตัวละครหญิงเช่น *บูรย* /*bouraqməy*/ “วันเดือนเพ็ญ วันพระจันทร์เต็มดวง” *ผลคุน* /*phalkun*/ “ชื่อเดือนสี่ตามจันทรคติ” *มกรก* /*məəqkaqraa*/ “มกราคม”

กลุ่มความหมายของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรนี้แสดงให้เห็นว่าคนเขมรมีความใกล้ชิดกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แต่ในขณะเดียวกัน อิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดียที่มีมาอย่างช้านานก็แทรกซึมเข้ามาในการตั้งชื่อด้วย นอกจากนี้ ความหมายของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรยังสัมพันธ์กับประเภทความหมายของชื่อคนในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ทั้งชื่อคนไทย (สุภาพรณ ฌ บางช้าง, 2527, จรูญศรี

มุลสวีสดี, 2535, สมชาย สำเนียงงาม, 2545 และคนอื่นๆ) ชื่อคนเวียดนาม (โสภนา ศรีจำปา, 2529: 99 - 109) ชื่อคนลาว (สาริสา อุ่หนานนท์, 2553) ชื่อคนมอญ (นริศรา โฉมศิริ, 2547) และชื่อคนกะเหรี่ยง (ชมพูนุท โพธิ์ทองคำ, 2541) ด้วย

ชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรมีความสัมพันธ์กับบทบาทของตัวละคร ชื่อตัวละครที่เป็นคนรับใช้ ชาวบ้านทั่วไป คนในชนบทมักมีพยางค์เดียว และเป็นคำภาษาเขมร เช่น อุบ /khop/ ฌร /chaan/ ทรู /traaw/ ส่วนชื่อตัวละครเอก ทั้งเพศชาย และเพศหญิง คนในเมืองหลวงมักมีสองพยางค์ขึ้นไป และเป็นคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤต โดยชื่อตัวละครเพศหญิงมีจำนวนพยางค์มากกว่าชื่อตัวละครเพศชาย ตัวอย่างชื่อตัวละครเอกเพศชายเช่น บูภ /bouraa/ ฝุณูณ /phalkun/ ธาริ: /thaawaqrəəq/ ตัวอย่างชื่อตัวละครเอกเพศหญิงเช่น ฌาริฉา /daariidaa/ บุษุฉิตา /bohsiqbaa/ รัฉุฉิฉุ /rəəqsaməycaan/

ผลการวิจัยเรื่องลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรช่วยให้มีความรู้เกี่ยวกับชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรในด้านลักษณะภาษาและความหมายของชื่อตัวละคร ซึ่งเป็นตัวแทนของชื่อคนเขมรโดยทั่วไป และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษาเขมร ซึ่งเป็นภาษาเพื่อนบ้านที่สำคัญภาษาหนึ่งของประเทศไทย นอกจากนี้ ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าลักษณะภาษาของชื่อตัวละครในนวนิยายเขมรคล้ายคลึงกับลักษณะภาษาของชื่อคนไทยและชื่อคนกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากอินเดียเหมือนกัน

รายการอ้างอิง

กัวงล คัชชิวา. (2548). “คำยืมบาลีสันสกฤตในภาษาเขมร”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเขมร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- กุลฎา พิทักษ์ลิ้มสกุล. (2550). “ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อและความเชื่อทางศาสนาของคนไทย.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คันธรส วิทยากรมย์. (2554). “การตั้งชื่อกับชาติพันธุ์ละเวือะ บ้านป่าแป๋ อำเภอมะละเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.” วารสารภาษาและวัฒนธรรม 30, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 5 – 22.
- จรัลวิไล จรูญโรจน์, หม่อมหลวง. (2552). รายงานการวิจัยเรื่อง ภาษาและภาพสะท้อนของวัฒนธรรมจากชื่อเล่นของคนไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จริญญา ธรรมโชโต. (2539). “การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นของคนไทยในเขตอำเภอมือง จังหวัดตรัง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรูญศรี มูลสวัสดิ์. (2535). “การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของชาวล้านนาในจังหวัดเชียงราย.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จันทบุรีนฤนาถ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. (2537) ปทานุกรมบาลี – ไทย – อังกฤษ – สันสกฤต ฉบับพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ชมพูนุท โพธิ์ทองคำ. (2541). “การตั้งชื่อของชาวกะเหรี่ยงโป ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณัฐพล จันทรงาม. (2550). “หลักการใช้อักษรไทยสำหรับการถ่ายทอดเสียงภาษาเขมร ในพจนานุกรมไทย – เขมร ฉบับคณะกรรมการร่วมไทย – กัมพูชา” พจนานุกรมไทย – เขมร ฉบับคณะกรรมการร่วมไทย – กัมพูชา เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรม, ข – บ. กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.

_____ . (2557) “ร่องรอยคำศัพท์ภาษามลายู – ชาว อารับ เปอร์เซียในภาษาและวรรณกรรมไทย” เอกสารประกอบการบรรยายใน โครงการวิชาการตะวันออก 2557 นานาภาษาในจารึกและเอกสาร โบราณไทยในวาระเกษียณอายุราชการ 66 ปี รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ วิมลเกษม. ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ตรีศิลป์ บุญขจร. (2542). *นวนิยายกับสังคมไทย 2475 – 2500*. พิมพ์ครั้งที่ 2 (แก้ไขปรับปรุง). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นริศรา โฉมศิริ. (2547). “การศึกษาบริบททางภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมของชื่อ ชาวมอญ: กรณีศึกษาชาวมอญ บ้านวังกะ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

นฤมล รัตน์อ่อน. (2554). “ความหมาย ความเชื่อ และค่านิยมที่สะท้อนจากการตั้ง ชื่อนักเรียนตำบลท่าช้างคล่อง จังหวัดเลย.” ปรินญาณานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นันทนา รณเกียรติ. (2531). “ลักษณะการตั้งชื่อเล่นในภาษาไทย” *วารสารภาษา และภาษาศาสตร์* 6, (มกราคม – มิถุนายน): 50 – 62.

_____ . (2555). “ทัศนคติการตั้งชื่อเล่นสองพยางค์ของคนไทย” *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์* 18: 9 – 28.

บรรจบ พันธุมธธา. (2517). *พจนานุกรมเขมร – ไทย ฉบับทุนพระยาอนุমান- ราชชน เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์.

_____ . (2521). *พจนานุกรมเขมร – ไทย ฉบับทุนพระยาอนุमानราชชน เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์.

_____ . (2523). *พจนานุกรมเขมร – ไทย ฉบับทุนพระยาอนุमानราชชน เล่ม 3*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์.

- _____ . (2526). **พจนานุกรมเขมร – ไทย ฉบับทุนพระยาอนุমানราชชน เล่ม 4**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- _____ . (2528). **พจนานุกรมเขมร – ไทย ฉบับทุนพระยาอนุमानราชชน เล่ม 5**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ป.หลงสมบุญ (นามแฝง). **พจนานุกรมมคธ – ไทย**. ม.ม.ท., ม.ม.ป. [โปรแกรมประยุกต์ พัฒนาโดยสุธี สุดประเสริฐ]
- ปรีชา ทิชนิงค์. (2534). **บาลี – สันสกฤตที่เกี่ยวกับภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ปจรรย์ วิเชียรมณี. (2557). “ค่านิยมในการตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษของคนไทย.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. [โปรแกรมประยุกต์พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554] กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วนารัตน์ น้อยเล็ก. (2556). “การศึกษาศัพท์เรียกผู้หญิงในนวนิยายเขมรสมัยปัจจุบัน.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเขมรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณ บัวเกิด. (2529) “แนวการวิจารณ์นวนิยายและเรื่องสั้น” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 7 หน่วยที่ 11 สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 603 – 687, นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรางคณา สว่างตระกูล. (2540). “การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อของคนไทยในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____ . (2003). **ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារអង្គរ.

ជិន សុមេធ. (2009). **ខ្មោចកំបុកក**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារ អង្គរធំ.

ជុត ខែ. (2005). **ក្មេងវត្តសម័យបារាំង**. ភ្នំពេញ: គ្រឹស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយ SIPAR.

ជូ ថានី. (2003). **គំនិតថ្មី**. ភ្នំពេញ: បោះពុម្ពផ្សាយជាថ្មីដោយលោក ស្រី ប៊ុនជន.

ជួន ណាត. (2016). **វចនានុក្រមសម្តេចសង្ឃជួនណាត**. [កម្មវិធីអឡិចត្រូនិច]. គាំទ្រដោយ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ អគ្គិសនីកម្ពុជា.

ទឹម ម៉ានី. (2007). **បច្ចេកទេសស្នេហា**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.

_____ . (2009). **ភ្លើងទឹកឃ្មុំ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.

_____ . (2010). **ផ្កាយប្រចាំជួង**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.

_____ . (2011). **ថើបផ្តាំចាំស្នេហ៍**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.

_____ . (2012). **សារិកា កែវវង**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.

នន. (2006). **ល្បិចកំលោះសម្រស់ក្រមុំ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.

នេត ចំរើន. (2004). **ជនពនេច**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារអង្គរធំ.

ប៉ាល់ វណ្ណវិក្យ. (2004). **មេឃស្រកាភាគ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារអង្គរ.

_____ . (2006). **រាត្រីចងចាំ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារអង្គរ.

_____ . (2008). **បើផ្កាមានទឹក**. ភ្នំពេញ: បោះពុម្ពផ្សាយដោយអ្នកនិពន្ធ.

ប៊ី ឆែលាង. (2000). **បុប្ផានៅទល់ជែន**. ភ្នំពេញ: n.p..

_____ . (2005). **ខ្លាមក្នុងអាង**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ. (1967). **វចនានុក្រមខ្មែរ**. បោះពុម្ពគ្រាទី 5. ភ្នំពេញ: ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ.

ម៉ៅ សំណាង. (2000). **កម្រងផ្កាថ្មី**. ភ្នំពេញ: អង្គការនីវេស្តម៉ែនស្រ្តៅកុមារកម្ពុជា.

_____ . (2003). **កុលាបខ្មៅ**. ភ្នំពេញ: n.p.

_____ . (2004). **រលកបោកខ្សាច់**. ភ្នំពេញ: n.p.

_____ . (2005). **ពន្លឺច័ន្ទ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារអង្គរ.

_____ . (2010). **ស្ទឹងសែនស្រណោះ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារបន្ទាយស្រី.
 យឹម សំណាង. (2003). **ចុកឈាមនៅភ្នំពេញ**. បន្ទាយមានជ័យ: n.p.
 យូ បូ. (2007). **នារីជុំចាត់គ្រឿងញៀន**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារអង្គរ.
 យូ សុភា. (2007). **កញ្ញាមេសឌីង**. បោះពុម្ពផ្សាយលើកទី 1. ភ្នំពេញ: បឹងទន្លេសាប.
 វ៉ា សំអាត. (1998). **ភ្លើងវិបល្លាស**. ភ្នំពេញ: បាយ័ន.
 លី សុវីរី. (2008). **កូនអាយឈ្មោះកូន ក្នុងសង្គមខ្មែរ**. ភ្នំពេញ: រោងពុម្ពម៉ែងហាវ.
 ហ៊ុំ សុខែ. (2008). **សន្សើមធ្លាក់**. ភ្នំពេញ: គ្រីស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយអង្គរ.
 អ៊ិន សុខហិរាង. (2006). **យប់ចន្ទទឹកឃ្មុំ**. ភ្នំពេញ: បណ្ណាគារអង្គរ.

Headley, Robert K. (1977). **Cambodian-English Dictionary**. Washington D.C.: The Catholic University of American Press.
 Huffman, Franklin E. (1970). **Cambodian System of Writing and Beginning Reader**. New York: Cornell University Press.
 Grace Yuen Wah Tse. (2005). “Proper nouns” in **Encyclopedia of Linguistics**. Vol. 2. Philipp Strazny ed. New York: Fitzroy Dearborn. p.878-879.
 Monier, Williams Sir. (1970). **Sanskrit – English Dictionary**. Delhi: Motilal Banarsidass.
 Pou, Saveros. (2017). **Dictionnaire du Khmer Moyen**. Phnom Penh: Sastra Publishing house.

ສື່ອឺເລີកທຣອນິກສ໌

ស៊ីសុវត្ថិ – ប៊ូកូស៊ី. (1972). **បរិវារសព្ទក្នុងភាសាខ្មែរ**. Accessed February 18, 2019. Available from www.elibraryofcambodia.org.
 សុង ស៊ីវ. (1960). **កូនមហាទក្ស តម្រាឱ្យឈ្មោះកូននិងគំរូឱ្យឈ្មោះហាង**. Accessed February 18, 2019. Available from www.elibraryofcambodia.org.

- “หิ้ง ณีกริ”. (2019). Accessed March, 28. Available from [https://km.wikipedia.org/wiki/หิ้ง ณีกริ](https://km.wikipedia.org/wiki/หิ้ง_ณีกริ).
- Dubey, Arjun. (2013). “Literature and Society”, in **IOSR Journal of Humanities and Social Science**. Vol. 9.6 (March – April) 84 – 85. Accessed January 18, 2019. Available from http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/37785/6/06_introduction.pdf.
- Shodhganga (2019). Literature reflects society. Accessed January 18. Available from http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/37785/6/06_introduction.pdf.